

การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อีเมล : anan_xisu@163.com

ภัทรวรรณ จันทน์เนตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อีเมล : cpattarawan@hotmail.com

Received : May 5, 2021 Revised : June 20 , 2021

Accepted : June 29, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 2,589 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 177 คน และครูผู้สอน จำนวน 180 คน รวมทั้งสิ้น 357 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) แบบสอบถามปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 3) แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

2) ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, สมรรถนะวิชาชีพครู, หลักสูตรฐานสมรรถนะ

A study of problem conditions and needs for the development of the competency-based curriculum of schools under the Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1

Wacharapatr Techawattanasiridumrong

Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

E-mail: anan_xisu@163.com

Pattarawan Channate

Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

E-mail: cpattarawan@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research were to study 1) The condition of the school curriculum administration, 2) the problem of using the school curriculum, and 2) the need for the development of a competency-based curriculum. The population used in the research was school administrators and teachers. Under the Office of Ayutthaya Primary Educational Service Area 1, there were 2,589 people. The sample group consisted of 177 school administrators and 180 teachers. A total of 357 people were obtained using a systematic randomization method. There were 3 research instruments: 1) the questionnaire on the condition of the school curriculum administration, 2) the questionnaire for the problem of using the school curriculum, and 3) the questionnaire on the need for the development of a competency-based curriculum. The statistics used for data analysis were percentage mean and standard deviation.

The results of the research were as follows:

1) Management of educational institutions curriculum According to the opinions of the school administrators The overall picture is at a high level. The average value was 3.54. When considering each aspect, it was found that the planning for the school curriculum development was at a high level. The average value was 3.57. The support for educational institutions was at a high level. The average value of 3.55 in the preparation of the school curriculum was at a high level. The mean of 3.52 and the implementation of the class level was at the moderate level. Has a mean of 3.50

2) Problems in using the school curriculum According to the opinions of the school administrators Overall, the overall level is at a moderate level. The average value was 3.19. When considering each aspect, it was found that the curriculum administration. The average is 3.25 in curriculum development. Have an average of 3.25 in teaching and learning management. The mean of 3.22 and the teachers. Has a mean of 3.03

3) Needs necessary to develop competency-based curriculum. According to the opinions of teachers, The overall picture is at a high level. The mean of 4.02 when considering each field found that knowledge about the competency-based curriculum. The average was 4.14 in the technical and design of competency-based courses. The mean of 4.12 in the design of performance-based activities. The mean of 3.93 and the measurement and evaluation of learning. Has a mean of 3.87

Keywords: Curriculum development, professional competency, competency-based curriculum

ความเป็นมาและความสำคัญ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการศึกษาของประเทศไทยนั้น ต้องเผชิญกับวิกฤตทางการศึกษาหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการศึกษาที่ไม่ทั่วถึง และไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีจำนวนนักเรียนที่ตกหล่นจากระบบการศึกษาค่อนข้างมาก ใช้วิธีการจัดการศึกษาที่ล้าสมัย รวมถึงมีการตื่นตัวของกระแสการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศไทย ทำให้เกิดปัญหาความด้อยคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเทียบกับการจัดการศึกษาของประเทศชั้นนำอื่น ๆ ปัญหาของนักเรียนไทยที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ ปัญหาในเรื่องของการประยุกต์ใช้ เพราะระบบการศึกษาของโรงเรียนยังคงยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม ๆ ทำให้ผู้เรียนถูกปลูกฝังด้วยการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อนำไปสอบมากกว่าที่จะเรียนรู้เพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ และมุ่งสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนเรียนรู้มาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองและสังคมได้ กล่าวคือ เด็กไทยนั้นมีสมรรถนะที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น อันเป็นสิ่งที่เสียเปรียบอย่างมากในการแข่งขันกับนานาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

สาเหตุดังกล่าวทำให้กระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้เสียใหม่ โดยเปลี่ยนจุดเน้นจากที่เคยเป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Content Based) คือ เน้นเนื้อหาวิชา และมีมาตรฐานและตัวชี้วัดจำนวนมาก ไปเป็นหลักสูตรที่เป็นฐานสมรรถนะ (Competency Based) คือ มุ่งไปยังพฤติกรรมที่ผู้เรียนโดยตรง ยึดความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้เป็นหลัก เพื่อเป็นหลักประกันว่า ผู้เรียนจะมีทักษะและความสามารถในการด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อผ่านการเรียนรู้ ดังนั้นแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้กำหนดให้ หลักสูตรฐานสมรรถนะนั้นเป็นแนวทางในการปฏิรูปหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้เกิดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต หลักสูตรฐานสมรรถนะ จะกำหนดมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standards) ขึ้นเป็นสมรรถนะเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามวิชาหรือคร่อมวิชา คือเป็นสมรรถนะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น และ 2) สมรรถนะเฉพาะ (Specific Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะวิชา/สาขาวิชาที่จำเป็นสำหรับวิชานั้น ๆ ซึ่งสมรรถนะทั้ง 2 ประเภท นั้นไม่ว่าจะเป็นสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะต่างก็มีระดับตั้งแต่ง่ายไปยาก ซึ่งหลักสูตรจะกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบไต่ระดับไปตามระดับความสามารถของตน (เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2562)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันมีการนำสมรรถนะหลักของหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ซึ่งจะเป็นสมรรถนะกลางที่เอื้อให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพ ดังนั้นการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้นั้นจะต้องดำเนินการผ่านการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency Based Instruction: CBI) ที่มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นการเรียนการสอนตามผลการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ (Learning Competencies) ที่สามารถสังเกตเห็นและวัดได้ ซึ่งการวัดและประเมินฐานสมรรถนะนั้น จะเน้นการวัดผลการเรียนรู้จากการพฤติกรรมและการปฏิบัติ ที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงสมรรถนะนั้นตามเกณฑ์ที่กำหนด จากความเป็นมาและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นของครูปทุมวดีที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จาก 177 โรงเรียน จำนวน 2,589 คน (ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 177 คน

2.2 กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 2,412 คน ผู้วิจัยทำการคัดเลือกไว้ จำนวน 180 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) คือ การหาช่วงของการสุ่มคำนวณจากขนาดประชากรหารด้วยขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ $2,412 \div 180 = 13$ หมายถึง จัดเรียงลำดับครูผู้สอนทั้ง 177 โรงเรียน โดยเรียงลำดับเลขที่ 1-2,412 จากนั้นเลือกสุ่มทุก ๆ ลำดับที่ 13 มาเป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 180 คน

2. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาและประเด็นในการศึกษา พิจารณาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) และการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 3 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่เกี่ยวข้องในด้านการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน เป็นรายการข้อความชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน เป็นรายการข้อความชนิดมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ภูมิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่เกี่ยวข้องในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นรายการข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended question) เกี่ยวกับการเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะสำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

4. วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. ศึกษาเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (ตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นข้อคำถามให้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัยและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย

2. สร้างแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และการสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended question) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหา IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่เป็นต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ มาเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 357 คน

3. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 357 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อ

นำไปวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนผลการวิเคราะห์ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยนำแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ที่ได้กลับคืนมามานิ่วเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 357 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ
2. ตอนที่ 2 – ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.57	0.93	มาก
2. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา	3.55	0.85	มาก
3. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.52	0.87	มาก
4. ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน	3.50	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	3.54	0.03	มาก

จากตารางที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 และด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 ตามลำดับ

2. การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
--------	-----------	------	-------

1. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.25	0.95	ปานกลาง
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.25	1.05	ปานกลาง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.96	ปานกลาง
4. ด้านครูผู้สอน	3.03	1.05	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.19	0.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.06 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 ด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 และด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 ตามลำดับ

3. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ	4.14	0.88	มาก
2. ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ	4.12	0.86	มาก
3. ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะ	3.93	0.95	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.87	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย	4.02	0.04	มาก

จากตารางที่ 3 ครูผู้สอน มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาศาภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

2. ผลการศึกษามีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับ

ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

3. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนัชชา ราชคม (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการพัฒนาหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ ขาดการวางแผนประเมินหลักสูตรและไม่มีผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี เหมปละอึ้ง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1-3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาสูงสุดด้านการกำกับคุณภาพ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริม สนับสนุน ตามลำดับ และ2) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามี 3 ด้าน 16 รายการปฏิบัติ คือ (1) ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน และ(3) ด้านการกำกับคุณภาพ ได้แก่ การสรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) โดยสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า สมรรถนะครู ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามจุดหมาย และมีประสิทธิภาพเหนือกว่าระดับปกติ ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ใด ๆ ก็ตามหากจะให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์แล้วบุคคลนั้นต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ชรินทร์ สีเสมอ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร โดยรวมมีการใช้อยู่ในระดับมาก ปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นด้านการวางแผนงานด้านวิชาการที่มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนสภาพการใช้หลักสูตรของครูอยู่ในระดับมาก ปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นด้านการเตรียมการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่มีปัญหาในระดับปานกลาง และ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีสภาพการใช้หลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นกรณีเทศและการติดตามที่ไม่แตกต่าง ส่วนปัญหาการใช้หลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการจัดครูเข้าสอนที่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านเทคนิคและการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านการออกแบบกิจกรรมฐานสมรรถนะ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรศักดิ์ หนูนุชา และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการฝึกอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.59/82.45 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้าอบรมหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดัชนีประสิทธิผลมีค่า 0.64 และผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนงานวิจัยของ วัฒน พลอยศรี (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานพิมพ์ดีดสำหรับพนักงานใหม่ในโรงพิมพ์พื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานพิมพ์ดีดที่ความต้องการจากสถานประกอบการมุ่งเน้นที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเตรียมงาน ปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาและบำรุงรักษาได้ สามารถควบคุมคุณภาพได้ รวมทั้งต้องปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย 2) การประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฝึกอบรมฐานสมรรถนะวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานพิมพ์ดีด โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีและมีประสิทธิภาพร้อยละ 83.78/83.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ยืนยันว่าสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมได้จริงได้ 3) ผู้เข้าฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และ 4) ความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัมภา กุณพันธนาภา และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเน้นสมรรถนะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันที่เน้นการคิดไตร่ตรองสำหรับครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า สภาพปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอนมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกันว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเน้นสมรรถนะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ตามแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันที่เน้นการคิดไตร่ตรอง 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร พบว่า หลักสูตรเน้นสมรรถนะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันที่เน้นการคิดไตร่ตรองสำหรับครู มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร สารการเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวการใช้สื่อการเรียนการสอน และแนวการวัดและประเมินผล เนื้อหาโครงสร้างหลักสูตร ประกอบไปด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 สามัญทัศน์การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยที่ 2 สามัญทัศน์การประเมินหลักสูตร หน่วยที่ 3 การสร้าง/พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยที่ 4 การประเมินการใช้หลักสูตรท้องถิ่น และหน่วยที่ 5 การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 เสนอสถานการณ์ผานข้อมูล ชั้นที่ 2 ระดมความคิดพิชิตสถานการณ์ ชั้นที่ 3 ร่วมค้นหาข้อสรุปสู่การปฏิบัติ ชั้นที่ 4 เสนอผลงาน/ไตร่ตรองการเรียนรู้สู่ความรู้ใหม่ ชั้นที่ 5 สะท้อนผลการเรียนรู้สู่ทางเลือกใหม่ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเอกสาร

ประกอบหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และการศึกษาน่าร้อง พบว่า หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความสามารถในการสร้าง/พัฒนาหลักสูตร และความสามารถในการประเมินการใช้หลักสูตรและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรมีผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19.09 คิดเป็นร้อยละ 84.98 และ4) ผลการประเมินหลักสูตร พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ความนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา
- 1.2 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การกำหนดนโยบายของสถานศึกษาและแผนพัฒนาสมรรถนะครูด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นหลักสูตรฐานสมรรถนะให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา
- 2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคงทนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว
- 2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- จิรศักดิ์ หมุนขำ สิริพร อังโสภา และอัครรัตน์ พูลกระจำง. (2563). การพัฒนาหลักสูตรอบรมฐานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้ช่วยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา. 4(1), 89-96.
- เฉลิมชัย พันธเลิศ. (2562). หลักสูตรฐานสมรรถนะกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. วารสารวิชาการ. 22(1), 22-30.
- ชรินทร์ สีสเมอ และสถาพร ชันโต. (2555). สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 6(1), 30-38.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรนัชชา ราชคม. (2557). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 37(4), 94-102.
- รัมภา กุณพันธนาภา และวิเชียร อารังโสธสกุล. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเน้นสมรรถนะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันที่เน้นการคิดไตร่ตรองสำหรับครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 19(1), 160-170.
- วัฒน์ พลอยศรี. (2563). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานพิมพ์ดีดสำหรับพนักงานใหม่ในโรงพิมพ์พื้นที่กรุงเทพมหานคร. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 4(1), 234-249.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (2563). ข้อมูลสารสนเทศบุคลากร. พระนครศรีอยุธยา: เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาดา เหมปาละธำรง. (2559). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1-3. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 6(1), 337-348.